

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Kulturmiljöenheten
Madeleine Elisabethsdotter
010-22 44 709
madeleine.elisabethsdotter@lansstyrelsen.se

Meddelande
2018-07-31

Diarienummer
431-15910-2018

Sida
1(2)

Skövde kommun
Sektor Samhällsbyggnad
att. bo.sandin@skovde.se

Angående arkeologisk utredning steg 1 inom fastigheten Stångesäter 2:1 m.fl. i Skövde kommun

Länsstyrelsen beslutade 2018-07-04 om arkeologisk utredning steg 1 inför detaljplan inom Björkebacken etapp 111 och IV. Av bifogad redovisning framgår att Västergötlands museum har utfört utredningen i juli månad 2018.

Vid undersökningen framkom ett sammanhängande område med röjningsrösen inom utredningsområdet. Röjningsrösen dokumenterades punktvis genom inmätning med GPS. Mot bakgrund av studier av kartmaterial ses det mycket möjligt att röjningsrösen är resultat av jordbruk, det kan delvis vara odlingsrösen, men också spår av röjning i ängsmark. Lämningarna beaktas som äldre än 1850 och betraktas som fornlämning. Lämningarna finns redovisade på bilagt kartmaterial.

Länsstyrelsen bedömer att ovan de registrerade lämningarna är fornlämningar. För dessa fornlämningar gäller kulturmiljölagens (KML) bestämmelser. Ingrepp i fornlämning får inte ske utan Länsstyrelsens tillstånd enligt 2 kap 12 § KML. Det ska också poängteras att fornlämningarna inte har avgränsats, och att det till fornlämningarna hör ett skyddsområde i form av ett fornlämningsområde enligt 2 kap. 2 § KML. Detta område har samma lagskydd som fornlämningen.

Länsstyrelsen anser att området i första hand inte ska tas i anspråk utan att Skövde kommun bör stanna vid de ingrepp som redan gjorts. Vid fortsatt exploatering ska området ses som innehållande fornlämningar. För ingrepp i fornlämning gäller det som sagts ovan om tillstånd, en ansökan om ingrepp i fornlämning ska lämnas in till kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Västra Götaland.

Madeleine Elisabethsdotter

Bilaga

Redovisning av utförd arkeologisk undersökning upprättad av Västergötlands museum och inkommen till Länsstyrelsen 2018-07-30

Anna Olsson

Från: Anders.Berglund@vgmuseum.se
Skickat: den 30 juli 2018 11:39
Till: Elisabethsdotter Gildenhuy's Madeleine
Ämne: Redovisning av utförd arkeologisk undersökning med KML-beslut

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Redovisning av utförd undersökning enligt 11-13 §§ KML

Referensnummer för den inskickade blanketten är: 3609

[Klicka här för att skriva ut från din webbläsare.](#)

Geografiska och administrativa uppgifter

Län Västra götaland	Kommun Skövde	Landskap Vg
Socken Säter	Fastighet/kvarter Stångesäter 2:1 m fl	Kartblad
Beslutande länsstyrelse (datum för beslut) Västra Götaland (2018-07-04)	Länsstyrelsens dnr 431-15910-2018	Beslut enligt KML Arkeologisk utredning enligt 2 kap. 11§ KML

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projektnr 3.5.1-2018-23	Typ av undersökning/åtgärd Arkeologisk utredning	Fältarbetstid start/slut 2018-07-25 - 2018-07-25
Undersökande/ansvarig organisation Västergötlands museum	Projektansvarig A Berglund	Typ av exploatering Detaljplanering
Uppdragsgivare/exploatör Skövde kommun, Sektor samhällsbyggnad	Antal arbetsdagar 1	Beräknad rapporttid 1
		Total faktisk kostnad 31000

Beräknat	Yta, ext (m2) 24700	Yta (m2)	Volym (m3)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog 8	Timmar, maskin
Undersökt	Yta, ext (m2) 2400	Yta (m2)	Volym (m3)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog 8	Timmar, maskin

Berörda RAÄ-nr, datering och lägesbestämning

Berörda RAÄ-nr/tillfällig arbetsidentitet (objektnr) Säter_Björkebacken
Datering odaterat, delar möjligen före 1850
Mätmetod GPS
Skala Kommentar kring inmätning
Medelfel vid inmätning 3 - 5 m

Objekttabell för lämningstyper

RAÄ-nr	Tillfälligt arbetsid. (obj.nr) Säter_Björkebacken	Osäker position	Ej synlig ovan mark	Lägsta nivå (möh)	Högsta nivå (möh)
Sammansatt lämningstyp Område med fossil åkermark					
Antal	Lämningstyp Röjningsröse	Egenskapstyp	Egenskapsvärde(n)		
200					
Antikvarisk bedömning	Skadestatus	Undersökningsstatus	Aktualiserad bedömning		
Fornlämning	Välbevarad	Ej undersökt	Antagande		
Beskrivning					
Inom ett ca 580 m (N-S) och ca 80 - 180 m (V-Ö) stort område finns grupperingar med röjningsrösen, minst ca 200 st. Grupperingarna samlar sig till högre punkter/höjdryggar i terrängen och de finns i stort sett inte i en lågpunkt som löper i N-S riktning genom områdets mitt - östdel. Rösen skiftar i storlek från ca 3 till 5-6 m i diameter och 0,2 - 0,6 m höjd. Flera rösen i den södra delen av området är av det mindre slaget och ganska flacka med en del småsten ("handplocksstorlek"). I anslutning härtill finns en stenmur.					
Antikvarisk kommentar/motivering till aktualiserad bedömning					
Kartor från tiden efter 1850 visar ingen karterad odlingsmark i området (marken noteras i äldre kartor som skog). Ett litet undantag är i del längst i SÖ av området, där odlad mark redovisas i den s k Häradskartan från 1800-talets senare del. Det finns heller ingen redovisning av odlingsmark i äldre kartor. Man kan notera att det i området norr om, i samma stråk som detta område, noteras intagor på skogsmark i kartbeskrivningar från 1770-tal och framåt. Antagandet är i första hand att röjningsrösen grovt sett är från den här perioden.					
Fyndmaterial					
-					
Orientering					
Mellan väg 26 och Stöpens samhälle					
Terräng					
Skogsmark (mestadels lövträd), svag sluttning - sluttning mot öster i Billingens hang, svag avsats som följs av brantare sluttning mot öster, strax öster om markerat område.					
Skadebeskrivning					
Skador finns på enstaka rösen eftersom en motionsplats /fitnessparcour anlagts på sådant sätt at tskador skett; dessutom har en flisningsanläggning stått på ett annat röse. Enstaka skador.					
Vegetation					
Skog, mestadels löv i ganbska gles skog, mot söder litet tätare undervegetation.					
Tradition					
-					
Namn på fastighetskartan					
-					
Alternativa namn					
-					

Referenser

Inget kartmaterial bifogat

Ingen skriftlig källa bifogat

Ingen bildinformation bifogat

Filnamn	Typ	Storlek
s?ter_bj?rkebacken.zip	application/zip	0.01 Megabyte

Redovisning

Sammanfattning av undersökningsresultaten
Vid arkeologisk utredning i form av inventering av detaljplaneområde Björkebacken, etapp III-IV hittades ett sammanhängande område med röjningsrösen inom utredningsområdet. Röjningsrösen dokumenterades punktvis genom inmätning med GPS. Mot bakgrund av studier av kartmaterial ter det sig som om röjningsrösen är resultat av jordbruk, det kan delvis vara odlingsrösen, men också spår av röjning i ängsmark. Det oaktat ter sig lämningarna som äldre än 1850 och det rekommenderas att de betraktas som fornlämning.
Förslag till fortsatta åtgärder
Det rekommenderas att man i fortsatt planering av området betraktar lämningen som fornlämning. I första hand bör man stanna vid de ingrepp som redan gjorts i lämningen i form av t ex anläggande av motionsspår m m . Fortsatt åtgärd i händelse av att området

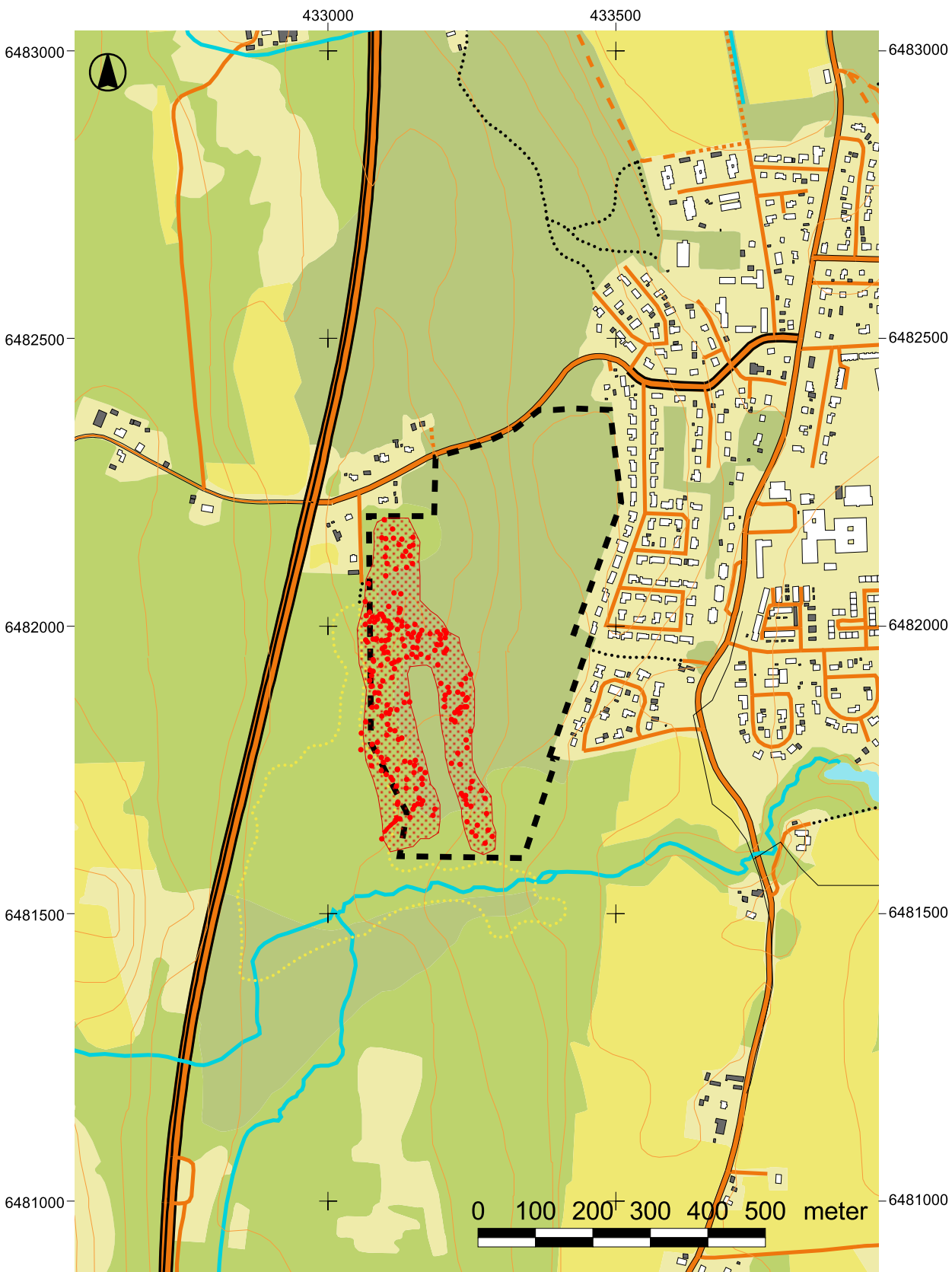
ter sig tillåtligt att exploatera är någon form av riktad undersökning där man dock måste ha en tydlig källkritisk hållning till t ex C14-datering mm. Det finns t ex litet inslag av sentida spill/material i terrängen (t ex fragment av en burk Natron-vattenglas).

Fynd som ska fyndfördelas

Nej

Meddelande till FMIS

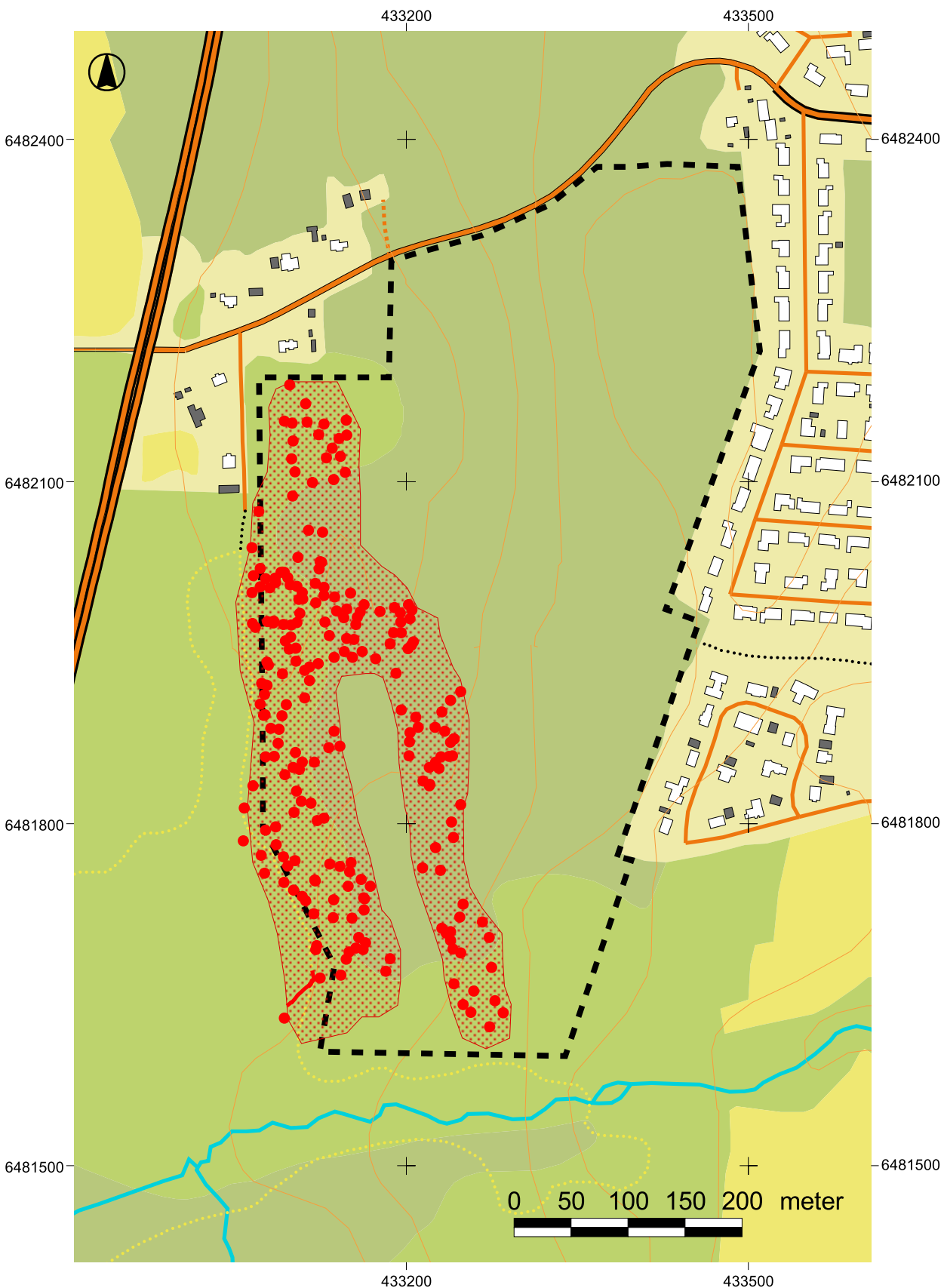
Blankett inskickad av: Anders Berglund (Anders.Berglund@vgmuseum.se) 0511 26080

Arkeologisk utredning
 Översiktskarta
 Detaljplaneområde
 BJÖRKEBACKEN III-IV
 Skövde
 Resultat 28. Juli 2018

- Röjningsröse
- Stenmur
- Röjningsröseområde
- Utredningsområde

Digital kopia till
Västergötlands museum
Skövde kommun

Arkeologisk utredning
 Översiktskarta
 Detaljplaneområde
 BJÖRKEBACKEN III-IV
 Skövde
 Resultat 28. Juli 2018

- Röjningsröse
- Stenmur
- Röjningsröseområde
- Utredningsområde